

ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ЮЛІЯ КОБЗИСТА, студент гр. МгМТз-19

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Україна – держава із значним рівнем потенційних можливостей щодо експортоспроможності сільського господарства. Сприятливі природно-кліматичні умови, значна площа родючих чорноземів та великі можливості виробництва екологічно чистої продукції є найголовнішими факторами можливої конкурентоспроможності національного виробництва на світовому ринку, що дозволить відіграти економіці України значну роль в подоланні глобальної продовольчої небезпеки та дефіциту продуктів харчування і переробної сировини. В умовах кризи, що розгортається в країні, успішне вирішення завдань ефективного розвитку аграрного сектору економіки України, зростання його конкурентоспроможності набуває особливого значення. Логістика сільського господарства відноситься до галузевих видів логістики, так як вивчає матеріальні потоки в цілому в галузі та в сільськогосподарському підприємстві. В Україні логістика досліджуваної галузі перебуває на стартовому етапі розвитку, тоді як в розвинених країнах світу використання логістичних підходів в агробізнесі є одним з ключових факторів його успішності. Національна система логістики в сільському господарстві України характеризується значною традиційністю в функціонуванні. Використання логістичного інструментарію в діяльності агропідприємств розкриває значний потенціал підвищення економічної ефективності їх діяльності через зниження витрат, адже, дозволяє, з однією боку упорядкувати процеси фізичного руху товару, а з іншого - орієнтує товаровиробників на формування оптимальних каналів руху готової продукції сільського господарства. Основою логістичної концепції в сільському господарстві є оптимізація товарно-грошових потоків внутрішнього і зовнішнього рівнів з урахуванням їх двосторонності в діяльності сільськогосподарських підприємств. Головною специфікою підприємництва в сільському господарстві є використання в якості основних засобів живих організмів, результатом чого в логістиці є генерування двох і більше матеріальних потоків, відмінних один від одного за часовими та матеріальними характеристиками, що значно ускладнює процес просування вироблених товарів як у внутрішньому виробничому циклі, так і до зовнішнього ринку кінцевому споживачу. Така особливість здійснює значний вплив на логістичні процеси аграрного сектору, веде до можливості матеріального потоку практично на будь-якій стадії перетворюватись в сировину у внутрішньому виробництві для наступної стадії логістичного ланцюга, а також становитись кінцевим продуктом споживання чи збуту. Класичним прикладом різновекторних потоків товарів є виробництво продукції молочного стала великої рогатої худоби, де отримують два основних матеріальних потоки - молоко і телят, і один побічний – перегній. Для всіх трьох потоків можливе внутрішнє виробниче використання продукту: молоко частково використовується для випоювання телят, телички – для ремонту основного стада, перегній – для удобрення полів в рослинництві. Частина матеріальних потоків з молочного скотарства використовується у суміжних галузях підприємства. Так молодняк великої рогатої худоби проходить стадію відгодівлі. Одночасно з цим всі види матеріальних потоків можна реалізовувати ринковим споживачам. Значну роль в логістичних процесах відіграє сезонність сільськогосподарського виробництва. Залежність між виробництвом і природно-кліматичними умовами для галузей аграрного сектору призводить до необхідності тривалого зберігання запасів як готової продукції, так і сировини (насіння, корми), при цьому умови зберігання вимагають спеціалізованих сховищ, транспорту та умов реалізації. Характерна для сільськогосподарського виробництва розбіжність робочого періоду і власне процесу виробництва, призводить до нерівномірності надходження як внутрішньо направлених векторів потоків (сировина, матеріали),

так і зовнішньо орієнтованих векторів (готова продукція, послуги). Виходячи з вище сказаного, специфічними рисами концепцій логістики в сільському господарстві ми можемо назвати орієнтацію за наступними напрямками:

- формування господарських зв'язків в сільському господарстві має два основні зустрічні вектори, зорієнтовані за закупку сировини, матеріалів та засобів виробництва (вектор внутрішнього спрямування) та розподіл виробленої продукції для внутрішнього споживання і зовнішнього збуту (вектор зовнішнього спрямування);
- формування обсягів і напрямів перевезень продукції з урахуванням сезонності ільськогосподарського виробництва, з урахуванням внутрішніх процесів відтворення і споживання та зовнішніх національних і світових ринків аграрної продукції;
- формування послідовності проходження продукції через пункти складування з урахуванням строків зберігання сільськогосподарської продукції та внутрішніх потреб на неї в процесі виробництва;
- оперативне регулювання поставок та перевезень в відповідності до виробничого циклу аграрної продукції;
- створення та управління запасами відповідно до строків зберігання, закупок та вироблюваної продукції різних галузей підприємств;
- розвиток складського господарства з урахуванням строків зберігання, виробничої циклічності та сезонності аграрного підприємства;
- розширення логістичної діяльності за рахунок діяльності в сфері комерційних та транспортно-експедиційних послуг.